مقایسه تغییرات توزیع مصرف در مناطق روستایی و شهری ایران

محمدرضا ارسلان‌بد[1]

چکیده

یکی از شاخص‌های مهم سطح رفاه اقتصادی خانوارها میزان مصرف کالا و خدمات توسط آنها است. چگونگی توزیع مصرف کالا و خدمات بین خانوارها نیز شاخص مهمی برای عدالت در زمینه رفاه اقتصادی خانوارها است. در این تحقیق تغییر دو بعد مهم توزیع مصرف مطالعه شده است: الف) روند تغییرات توزیع مصرف بین خانوارهای روستایی و شهری ایران. ب) تغییرات توزیع مصرف خانوارهای روستایی و شهری در استان‌های مختلف ایران. تحقیق با استفاده از داده‌های ثانویه، مربوط به آمارگیری از هزینه و درآمد خانوارهای روستایی و شهری در سال‌های مختلف انجام شده است.

نتایج تحقیق نشان می‌دهد که نسبت هزینه‌های مصرفی خانوارهای شهری به هزینه‌های مصرفی خانوارهای روستایی، در فاصله سال‌های ۱۳۴۴ تا ۱۳۷۵ روند نزولی داشته است، اگر چه شکاف مصرف بین خانوارهای شهری و روستایی هم چنان زیاد است. برای مقایسه تغییرات توزیع مصرف خانوارها در مناطق روستایی و شهری در استان‌های مختلف، از آمار سال‌های ۱۳۶۵ و ۱۳۷۵ استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد که ضریب جینی در سطح کشور در سال‌های ۶۵ و ۷۵، در مناطق روستایی بزرگ‌تر از مناطق شهری بوده است. این ضریب در مناطق روستایی به ترتیب ۰/۴۵۸ و ۰/۴۲۱ و در مناطق شهری به ترتیب ۰/۴۳۰ و ۰/۴۰۳ بوده است، که به ترتیب ۸/۰۸ و ۶/۲۸ درصد کاهش نشان می‌دهد. در فاصله سال‌های ۶۵ و ۷۵، بین مناطق روستایی ۲۴ استان کشور، در ۹ استان ضریب جینی افزایش و در ۱۵ استان کاهش یافته است. در فاصله سال‌های ۶۵ و ۷۵، از بین مناطق شهری ۲۴ استان کشور، در شش استان ضریب جینی افزایش، و در ۱۷ استان کاهش، و در استان تهران تغییری نداشته است.

واژه‌های کلیدی: *تغییر توزیع مصرف، مناطق روستایی، مناطق شهری، شکاف مصرف، ضریب جینی توزیع مصرف*

مقدمه

یکی از شاخص‌های مهم سطح رفاه اقتصادی خانوارها میزان مصرف کالا و خدمات توسط آنها است. چگونگی توزیع مصرف کالا و خدمات بین خانوارها نیز از نظر عدالت در زمینه رفاه اقتصادی خانوارها شاخص مهمی است. توزیع مصرف بین

۱. دانشیار اقتصاد کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه ارومیه

[Downloaded from jcpp.iut.ac.ir on 2026-11-29]

[DOR: 20.1001.1.22518517.1379.4.4.2.6]

خانوارها دارای ابعاد گوناگونی است. دو بعد مهم آن ابعاد بین منطقه‌ای و درون منطقه‌ای می‌باشد. لازمه اتخاذ سیاست‌های مناسب برای بهبود وضعیت موجود، شناخت روندهای گذشته است. این تحقیق دو هدف دارد: الف) تعیین روند تغییرات توزیع مصرف بین خانوارهای مناطق روستایی و شهری ایران. ب) تعیین تغییر توزیع مصرف خانوارها در مناطق روستایی و شهری ایران در استان‌های مختلف و مقایسه آنها.

در زمینهٔ اهداف فوق تحقیق جامعی صورت نگرفته است، و کارهای انجام شده نیز مربوط به سال‌های محدود و پراکنده می‌باشد. شدت نابرابری توزیع مصرف در ایران تا سال ۱۳۵۸ رو به افزایش بوده است. ضریب جینی[1] در مورد مصرف در مناطق شهری که در سال ۱۳۳۸ رقم ۰/۴۵۵۲ بوده، در سال ۱۳۵۲ به رقم ۰/۴۹۴۶ افزایش یافته است (۱۲). این ضریب برای خانوارهای روستایی در سال ۱۳۵۱ رقم ۰/۳۸۲ بوده (۱) و در سال ۱۳۵۸ به رقم ۰/۶۵۸ افزایش پیدا کرده است (۶).

در مورد استان‌های مختلف، ضریب جینی هزینه‌های مصرفی خانوارهای روستایی در سال ۱۳۵۱ از رقم ۰/۲۸۸ تا ۰/۴۱۱ متغیر بوده (۱)، و برای خانوارهای شهری در همین سال از رقم ۰/۳۱۱ تا ۰/۴۵۳ تغییر نموده است (۲). ضریب جینی توزیع هزینه ناخالص خانوارهای شهری در فاصله سال‌های ۱۳۶۱ تا ۱۳۶۵، به ترتیب ارقام ۰/۴۲۰، ۰/۴۳۴، ۰/۴۲۵، ۰/۴۲۴ و ۰/۴۲۶، و ارقام مشابه در مورد خانوارهای روستایی ۰/۴۱۶، ۰/۴۲۷، ۰/۴۳۳، ۰/۴۲۷ و ۰/۴۵۸ بوده است (۸).

مطالعات گذشته حاکی از شکاف بزرگی بین هزینه‌های مصرفی خانوارهای شهری و روستایی در سال‌های مورد مطالعه می‌باشد. در سال ۱۳۵۱ هر خانوار شهری به طور متوسط ۲/۲۲ برابر هر خانوار روستایی هزینه صرف مواد غذایی و غیر غذایی کرده است (۴ و ۵). این نسبت در سال‌های قبل از ۱۳۵۱ کمتر و تا چند سال بعد از آن رو به افزایش بوده است (۳ و ۷). اگرچه شکاف هزینه‌های مصرفی خانوارهای شهری و روستایی در اواخر دههٔ ۱۳۵۰ و در دهه ۱۳۶۰ نسبت به سال‌های قبل از آن تا حدی کاهش یافته، ولی این شکاف هم‌چنان وسیع باقی مانده است (۱۱ و ۱۳).

روش‌ها

اطلاعات مورد استفاده در این تحقیق داده‌های ثانویه[2] بوده، منبع آن آمارهای هزینه و درآمد خانوارهای روستایی و شهری سال‌های مختلف است که توسط مرکز آمار ایران تهیه شده است. بخشی از نتایج این آمارگیری‌ها در نشریات مربوطه منتشر شده، که جدیدترین آنها مربوط به سال ۱۳۷۵ می‌باشد و در سال ۱۳۷۷ توسط مرکز آمار ایران منتشر شده است (۹ و ۱۰).

برای تعیین روند تغییرات توزیع مصرف بین خانوارهای روستایی و شهری، نسبت هزینه‌های خانوارهای شهری به روستایی در هر سال محاسبه شده، و روند تغییرات این نسبت با استفاده از روش آماری رگرسیون مشخص شده است.

برای تعیین تغییرات مصرف خانوارها در مناطق روستایی و شهری، ضریب جینی هزینه‌های مصرفی خانوارهای روستایی و شهری در سال‌های ۱۳۶۵ و ۱۳۷۵، به تفکیک استان‌های مختلف کشور محاسبه شده و تغییرات آنها مورد مقایسه قرار گرفته است. ضریب جینی یکی از مهم‌ترین شاخص‌ها برای اندازه‌گیری شدت نابرابری توزیع می‌باشد، که از منحنی لورنز[3] به دست می‌آید. منحنی لورنز رابطه بین درصد تجمعی گروهی از واحدها (مثل خانوار) و درصد تجمعی مقدار کل یک متغیر به خصوص (مثل هزینه‌های خانوار) را نشان می‌دهد. واحدها (خانوار) به ترتیب اندازه متغیر مذکور (هزینه‌های خانوار)، از کمترین تا بیشترین مرتب می‌شوند. این منحنی در شکل ۱ نشان داده شده است.

ضریب جینی (G) برابر است با نسبت سطح بین منحنی لورنز و خط ۴۵ درجه (سطح A) به نصف مساحت مربع مربوطه (سطح A به اضافه سطح B). اگر توزیع کاملاً مساوی باشد، منحنی لورنز منطبق بر خط ۴۵ درجه بوده، و در این

1. Gini coefficient 2. Secondary data 3. Lorenz curve

[Downloaded from jcpp.iut.ac.ir on 2026-11-29]

[DOR: 20.1001.1.22518517.1379.4.4.2.6]

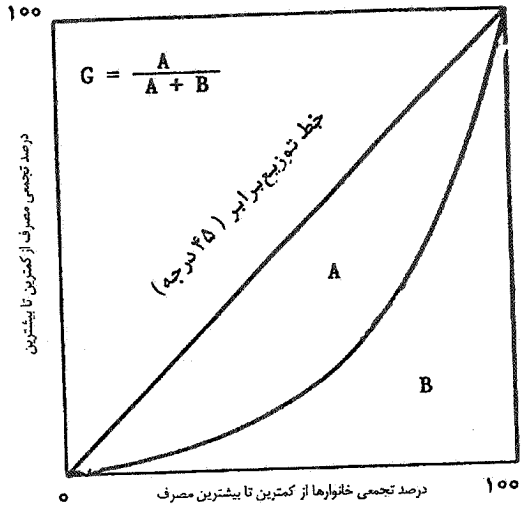

شکل ۱. منحنی لورنز و ضریب جینی مربوط به آن

حالت ضریب جینی برابر صفر خواهد بود. هر چه شدت نابرابری بیشتر باشد منحنی لورنز از خط توزیع برابر (۴۵ درجه) دورتر می‌شود، و در نهایت بر اضلاع مربع منطبق می‌شود. در این حالت ضریب جینی برابر ۱ می‌شود. به این ترتیب ضریب جینی بین صفر و یک قرار دارد (۱۴).

نتایج و بحث

روند تغییرات نسبت هزینه‌های مصرف خانوارهای شهری به روستایی در شکل‌های ۲ و ۳ نشان داده شده است. دامنه تغییرات این نسبت در فاصله سال‌های ۱۳۴۴-۱۳۷۵ رقم ۰/۹ می‌باشد. این نسبت در سال ۱۳۴۹ بیشترین (۲/۳۱۰) و در سال ۱۳۶۹ کمترین رقم (۱/۴۱۰) را داشته است. همان گونه که نمودارهای مذکور نشان می‌دهند این نسبت در فاصله سال‌های ۱۳۴۴ تا ۱۳۷۵ روندی نزولی دارد. اگر چه شکاف مصرف بین خانوارهای روستایی و شهری هم چنان زیاد است. تحلیل رگرسیون با استفاده از نرم‌افزار SPSS در مورد روند مذکور معادلات زیر را به دست داده است.

$Y=-۰/۰۱۹۹۷۳X+۳/۰۲۷۳۳۲ \quad (R^۲=۰/۶۸۱۶۲)$

$Y=-۰/۰۰۰۱۸۵X^۲+۰/۰۰۱۹۵۹X+۲/۳۹۳۸۴۸ \quad (R^۲=۰/۶۸۵۰۱)$

X نشان دهنده سال و Y نشان دهنده نسبت هزینه‌های مصرفی خانوارهای شهری به روستایی می‌باشد. معادلات بالا بین نسبت هزینه‌های مصرفی خانوارهای شهری به روستایی و سال‌های مربوط به فاصله زمانی مورد مطالعه، به ترتیب رابطه‌های درجه اول و دوم نشان می‌دهند. ارقام ۰/۶۸۱۶۲ و ۰/۶۸۵۰۱ که ضرایب تبیین می‌باشند نیز نشان دهنده اهمیت این روابط هستند. مقایسه ضرایب تبین و نمودارهای روابط درجه اول و دوم گویای آن است که تفاوت ناچیزی بین این دو رابطه وجود دارد. به همین سبب نتایج تحلیل آماری رابطه درجه اول ارائه می‌شود.

کمی بیش از ۶۸ درصد تغییراتی که در نسبت هزینه‌های مصرفی خانوارهای شهری به روستایی مشاهده شده ارتباط با گذشت سال‌ها دارد. میانگین Y برابر ۱/۸۳۴ و میانگین X برابر ۵۹/۷۵۰ و انحراف معیار آنها به ترتیب ۰/۲۴۲ و ۹/۹۹۹ و N=۲۸ مورد می‌باشد. ضریب هم‌بستگی بین Y و X برابر ۰/۸۲۶- است، که هم‌بستگی معکوس و معنی‌دار بین Y و X را نشان می‌دهد. F حاصل از آنالیز واریانس برابر ۵۵/۶۶۳۷۰ است و نشان دهنده رابطه معنی‌دار بین Y و X می‌باشد. اشتباه معیار و t مربوط به ضریب X در معادله درجه اول، به ترتیب اعداد ۰/۰۰۲۶۷۷ و ۷/۴۶۱- بوده‌اند. اشتباه معیار و t مربوط به عدد ثابت در معادله درجه اول، به ترتیب اعداد ۰/۱۶۲۰۹۷ و ۱۸/۶۷۶ بوده‌اند.

آزمون‌های مربوطه در هر دو مورد نشان می‌دهند که ضریب X و عدد ثابت در معادله درجه اول تفاوت معنی‌دار با صفر دارند. آزمون دوربین - واتسون عدد ۲/۳۳۰۹۹ را به دست داده است که نشان دهنده عدم وجود خود هم‌بستگی[1] در تحلیل رگرسیون می‌باشد. نتایج تحلیل آماری نشان می‌دهد که فاصله اطمینان ۹۵ درصد ضریب X بین اعداد ۰/۰۲۵۴۷۵- و ۰/۰۱۴۴۷۰-، و فاصله اطمینان ۹۵ درصد عدد ثابت در معادله درجه اول بین اعداد ۲/۶۹۴۱۳۷ و ۳/۳۶۰۵۲۶ بوده است.

جدول ۱ ضریب جینی توزیع هزینه‌های مصرفی و تغییرات

1. Autocorrelation

[Downloaded from jcpp.iut.ac.ir on 2026-11-29]

[DOR: 20.1001.1.22518517.1379.4.4.2.6]

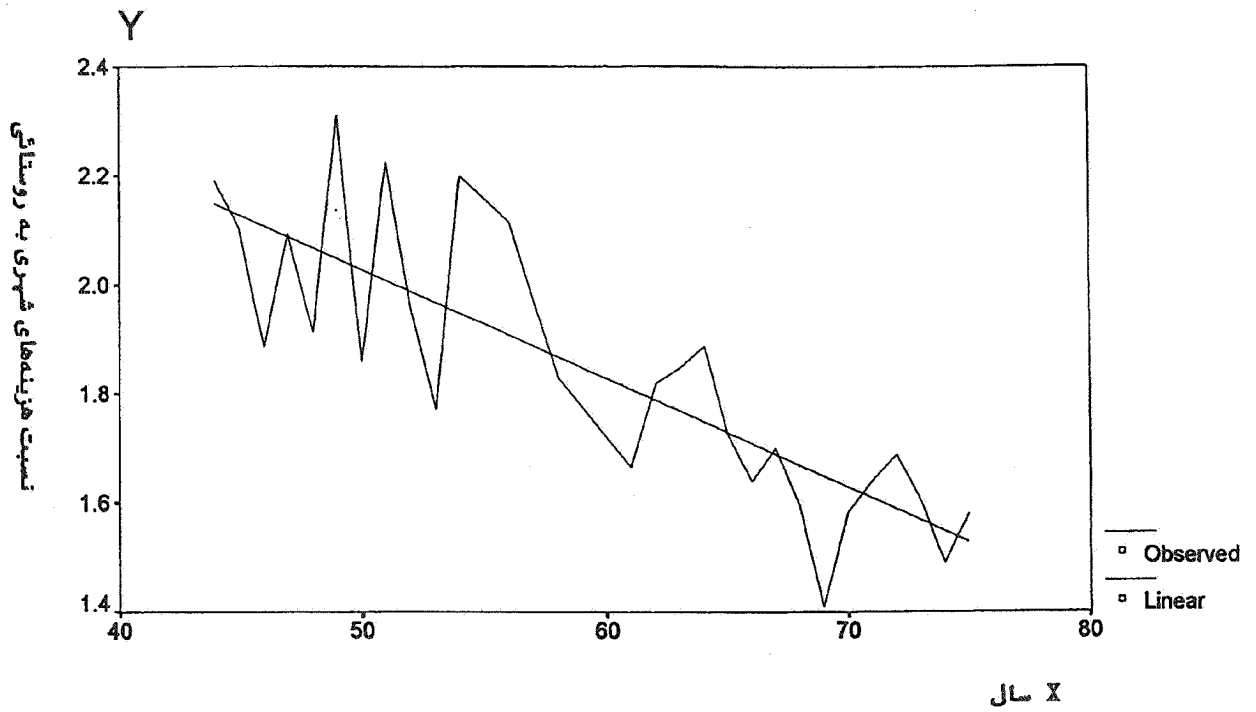

شکل ۲. نمودار درجه اول (خطی) روند نسبت هزینه‌های شهری به روستایی در سال‌های مختلف

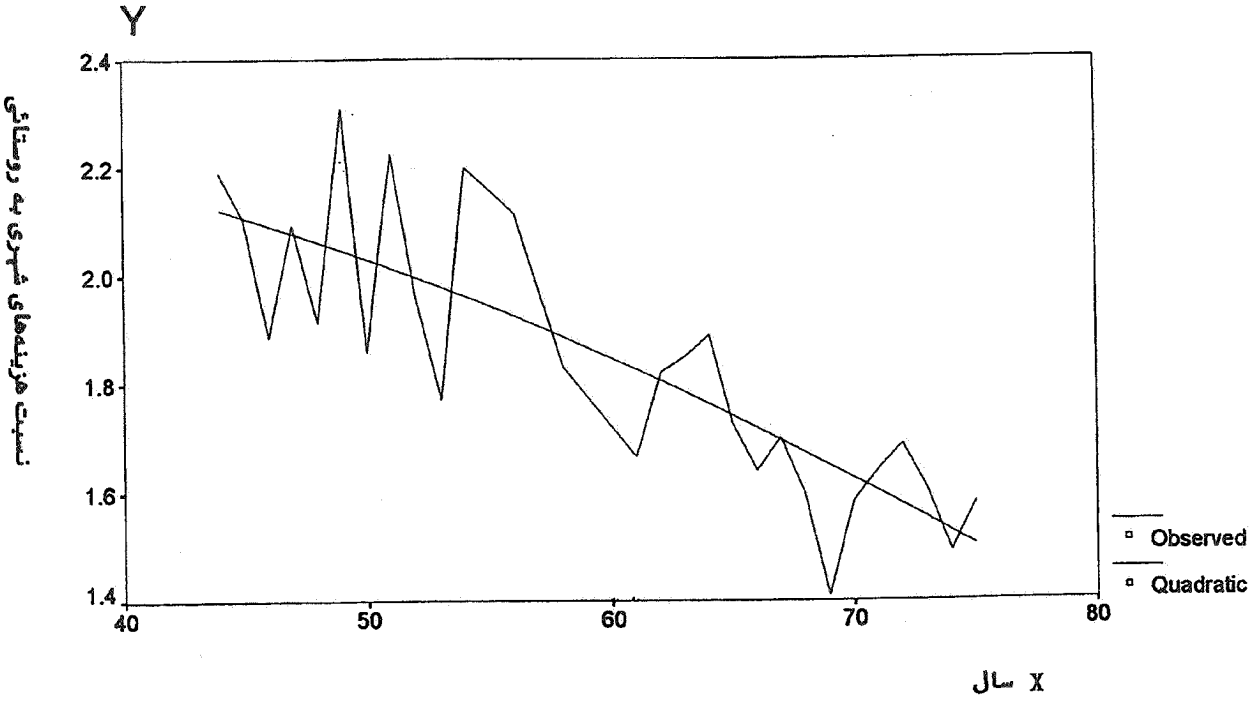

شکل ۳. نمودار درجه دوم روند نسبت هزینه‌های شهری به روستایی در سال‌های مختلف

[Downloaded from jcpp.iut.ac.ir on 2026-11-29]

[DOR: 20.1001.1.22518517.1379.4.4.2.6]

جدول ۱. توزیع هزینه‌های مصرفی خانوارها در سال‌های ۱۳۶۵ و ۱۳۷۵ به تفکیک مناطق روستایی و شهری و به تفکیک استان‌ها

شماره استان	نام استان	روستایی			شهری			درصد تغییر ضریب جینی در فاصله سال‌های ۶۵ و ۷۵	
		ضریب جینی ۶۵	ضریب جینی ۷۵	تفاوت ۷۵-۶۵	ضریب جینی ۶۵	ضریب جینی ۷۵	تفاوت ۷۵-۶۵	روستایی	شهری
۰	کل کشور	۰/۴۵۸	۰/۴۲۱	۰/۰۳۷	۰/۴۳۰	۰/۴۰۳	۰/۰۲۷	-۸/۰۸	-۶/۲۸
۱	تهران	۰/۳۸۵	۰/۳۶۹	۰/۰۱۶	۰/۳۸۸	۰/۳۸۸	۰/۰۰۰	-۴/۱۶	۰/۰۰
۲	مرکزی	۰/۴۱۷	۰/۴۲۱	-۰/۰۰۴	۰/۴۲۶	۰/۳۵۷	۰/۰۶۹	+۰/۹۶	-۱۶/۲۰
۳	گیلان	۰/۳۶۸	۰/۴۳۲	-۰/۰۶۴	۰/۳۳۵	۰/۳۹۰	-۰/۰۵۵	+۱۷/۳۹	+۱۶/۴۲
۴	مازندران	۰/۴۵۶	۰/۴۳۴	۰/۰۲۲	۰/۴۱۰	۰/۴۰۰	۰/۰۱۰	-۴/۸۲	-۲/۴۴
۵	آذربایجان‌شرقی	۰/۴۶۴	۰/۳۹۲	۰/۰۷۲	۰/۴۳۷	۰/۳۷۱	۰/۰۶۶	-۱۵/۵۲	-۱۵/۱۰
۶	آذربایجان‌غربی	۰/۳۳۹	۰/۳۹۳	-۰/۰۵۴	۰/۴۸۴	۰/۳۶۸	۰/۱۱۶	+۱۵/۹۳	-۲۳/۹۷
۷	کرمانشاه	۰/۴۰۳	۰/۳۴۳	۰/۰۶۰	۰/۳۷۴	۰/۳۶۶	۰/۰۰۸	-۱۴/۸۹	-۲/۱۴
۸	خوزستان	۰/۴۰۵	۰/۳۵۶	۰/۰۴۹	۰/۳۲۱	۰/۳۳۰	-۰/۰۰۹	-۱۲/۱۰	+۲/۸۰
۹	فارس	۰/۴۱۹	۰/۴۰۱	۰/۰۱۸	۰/۳۸۱	۰/۳۴۰	۰/۰۴۱	-۴/۳۰	-۱۰/۷۶
۱۰	کرمان	۰/۳۷۹	۰/۴۴۰	۰/۰۶۱	۰/۴۶۷	۰/۳۸۷	۰/۰۸۰	+۱۶/۰۹	-۱۷/۱۳
۱۱	خراسان	۰/۴۹۷	۰/۴۲۸	۰/۰۶۹	۰/۴۵۲	۰/۴۱۱	۰/۰۴۱	-۱۳/۸۸	-۹/۰۷
۱۲	اصفهان	۰/۴۴۱	۰/۴۵۹	-۰/۰۱۸	۰/۴۶۷	۰/۴۰۸	۰/۰۵۹	+۴/۰۸	-۱۲/۶۳
۱۳	سیستان و بلوچستان	۰/۵۷۴	۰/۴۴۷	۰/۱۲۷	۰/۴۶۵	۰/۳۵۹	۰/۱۰۶	-۲۲/۱۳	-۲۲/۸۰
۱۴	کردستان	۰/۴۱۲	۰/۳۳۹	۰/۰۷۳	۰/۵۲۴	۰/۳۲۷	۰/۱۹۸	-۱۷/۷۲	-۳۷/۶۰
۱۵	همدان	۰/۵۳۸	۰/۴۶۹	۰/۰۶۹	۰/۳۸۷	۰/۳۸۵	۰/۰۰۲	-۱۲/۸۳	-۰/۵۲
۱۶	چهارمحال و بختیاری	۰/۲۹۵	۰/۴۲۴	-۰/۱۲۹	۰/۳۲۸	۰/۳۶۱	-۰/۰۳۳	+۴۳/۷۳	+۱۰/۰۶
۱۷	لرستان	۰/۴۶۲	۰/۳۴۳	۰/۱۱۹	۰/۴۸۱	۰/۳۵۰	۰/۱۳۱	-۲۵/۷۶	-۲۷/۲۳
۱۸	ایلام	۰/۳۴۲	۰/۳۲۸	۰/۰۱۴	۰/۶۵۳	۰/۳۳۰	۰/۳۲۳	-۴/۰۹	-۴۹/۴۶
۱۹	کهگیلویه و بویراحمد	۰/۳۴۶	۰/۴۵۴	-۰/۱۰۸	۰/۴۵۷	۰/۳۴۹	۰/۱۰۸	+۳۱/۲۱	-۲۳/۶۳
۲۰	بوشهر	۰/۳۲۷	۰/۳۷۰	۰/۰۴۳	۰/۴۷۸	۰/۳۳۷	۰/۱۴۱	+۱۳/۱۵	-۲۹/۵۰
۲۱	زنجان	۰/۳۶۵	۰/۳۸۸	-۰/۰۲۳	۰/۳۲۷	۰/۳۹۱	-۰/۰۶۴	+۶/۳۰	+۱۹/۵۷
۲۲	سمنان	۰/۴۷۶	۰/۴۲۳	۰/۰۵۳	۰/۳۹۱	۰/۳۵۸	۰/۰۳۳	-۱۱/۱۳	-۸/۴۴
۲۳	یزد	۰/۴۶۰	۰/۴۲۱	۰/۰۳۹	۰/۴۰۳	۰/۴۵۱	-۰/۰۴۸	-۸/۴۸	+۱۱/۹۱
۲۴	هرمزگان	۰/۳۷۷	۰/۳۷۳	۰/۰۰۴	۰/۳۳۰	۰/۳۷۵	-۰/۰۴۵	-۱/۰۶	+۱۳/۶۴
۲۵	اردبیل*	-	۰/۴۱۶	-	-	۰/۳۸۴	-	-	-

* در سال ۱۳۶۵ استان اردبیل بخشی از استان آذربایجان شرقی بوده است. منبع: نتایج تحقیق

[Downloaded from jcpp.iut.ac.ir on 2026-11-29]

[DOR: 20.1001.1.22518517.1379.4.4.2.6]

آنها را در سال‌های ۱۳۶۵ و ۱۳۷۵ به تفکیک مناطق روستایی و شهری و به تفکیک استان‌های کشور نشان می‌دهد. ضریب جینی در کل کشور در سال‌های ۶۵ و ۷۵، در مناطق روستایی بزرگ‌تر از مناطق شهری بوده است که حاکی از آن است که شدت نابرابری توزیع مصرف در مناطق روستایی بیشتر از مناطق شهری است. همان گونه که در مقدمه ذکر شد، مطالعات گذشته نشان می‌دهد که تا سال ۱۳۶۲ این نابرابری در مناطق شهری بیشتر بوده است. در فاصله سال‌های ۶۵ تا ۷۵ ضریب جینی در مناطق روستایی ۸/۰۸ درصد و در مناطق شهری ۶/۲۸ درصد کاهش پیدا کرده است. این ارقام نشان می‌دهد که شدت نابرابری توزیع هزینه‌ها هم در مناطق شهری و هم در مناطق روستایی تا حدی کاهش پیدا کرده، و این کاهش در مناطق روستایی بیشتر بوده است.

در فاصله سال‌های ۶۵ تا ۷۵ از بین ۲۴ استان کشور در مناطق روستایی، در ۹ استان ضریب جینی افزایش و در ۱۵ استان کاهش یافته است. ارقام مشابه در مورد مناطق شهری به ترتیب ۶ و ۱۷ بوده، و در استان تهران نیز این ضریب در مناطق شهری تغییری نداشته است.

نتایج فوق نشان می‌دهد که توزیع مصرف در کل کشور و در همه استان‌ها نابرابری شدید دارد، که یک بعد مهم این نابرابری شکاف زیاد مصرف بین خانوارهای روستایی و شهری است. برای تعیین راه‌کارهای کاهش نابرابری‌ها، نیاز به تحقیقاتی در زمینه تعیین علل این نابرابری‌ها می‌باشد.

سپاسگزاری

از داوران محترم مقاله به خاطر نظریات اصلاحی که داده‌اند تشکر و قدردانی می‌شود.

منابع مورد استفاده

۱. ارسلان‌بد، م. ر. ۱۳۶۵. توزیع مصرف و درآمد در روستاهای ایران در سال ۱۳۵۱. مجله علمی کشاورزی ۱۱: ۴۲-۵۰.

۲. ارسلان‌بد، م. ر. ۱۳۶۹. توزیع مصرف مواد خوراکی و غیر خوراکی و درآمد در مناطق شهری ایران در سال‌های ۶۵-۱۳۵۱. گزارش تحقیق، دانشگاه ارومیه.

۳. مرکز آمار ایران. ۱۳۵۲. سالنامه آماری سال ۱۳۵۱ ایران. ص ۴۵۱-۴۵۴.

۴. مرکز آمار ایران. ۱۳۵۴. نتایج آمارگیری از مصرف خانوارهای شهری سال ۱۳۵۱. ص ۱۰.

۵. مرکز آمار ایران. ۱۳۵۴. نتایج آمارگیری از مصرف خانوارهای روستایی سال ۱۳۵۱. ص ۱۰.

۶. مرکز آمار ایران. ۱۳۶۲. شاخص‌های نابرابری توزیع درآمد در ایران. ص ۶.

۷. مرکز آمار ایران. ۱۳۶۵. سالنامه آماری سال ۱۳۶۴ ایران.

۸. مرکز آمار ایران. ۱۳۶۶. شاخص‌های نابرابری توزیع درآمد در کل کشور، مناطق شهری و مناطق روستایی (سال‌های ۶۵-۱۳۶۱). ص ۱۲ و ۱۳.

۹. مرکز آمار ایران. ۱۳۷۷. نتایج تفصیلی آمارگیری از هزینه و درآمد خانوارهای روستایی سال ۱۳۷۵. شماره مسلسل نشریات مرکز آمار ایران: ۳۱۴۷.

۱۰. مرکز آمار ایران. ۱۳۷۷. نتایج تفصیلی آمارگیری از هزینه و درآمد خانوارهای شهری سال ۱۳۷۵. شماره مسلسل نشریات مرکز آمار ایران: ۳۱۴۴.

۱۱. مهریار، ا. ه.، م. طبیبیان و ر. قلی‌پور. ۱۳۷۴. تغییرات مشهود در هزینه سالانه خانوارهای ایرانی بین سال‌های ۱۳۵۰ تا ۱۳۷۲. مؤسسه عالی پژوهش در برنامه‌ریزی و توسعه.

12. Looney, R. 1975. Income Distribution Policies and Economic Growth in Semi-Industrial Countries. Praeger Publishers, New York.

13. Mehryar, A., M. Tabibian, M. Malekpour and R. Gholipour. (No date). Some Correlates of Poverty & Prosperity as Defined by Household Expenditures and Incomes in Iran, 1972-1993. Institute for Research in Planning and Development, Tehran, Iran.

14. Todaro, M. 1997. Economic Development. Addison-Wesley, Reading, Massachusetts, pp. 141-145.

[Downloaded from jcpp.iut.ac.ir on 2026-11-29]

[DOR: 20.1001.1.22518517.1379.4.4.2.6]